

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy óra 20— korona. Negyedévre 78— korona.
Félévre 156— korona. Egész évre 212— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETÉVEL MINDEN NAP

Feloldó szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 1 korona.

Az erdélyi magyarság tragédiája.

Mialatt a békefeltételek az ezeréves Magyarországot, Európa eddig legtekélyesebb földrajzi egységű államát Lengyelország egykori szomorú sorsára juttatva földarabolják és a történelmi jogok néprajzi viszonyok, valamint a gazdasági tényezők figyelmen kívül hagyásával védtelenül kiszolgáltatják önző szomszédai mohó hatalmi vágyának, — a román uralom alá hajtott magyar és székely nemzetnek megrendítő jalkiáltása hallszik Erdélyből. Harmincezerre megy már a kiűzöttek száma, kiket elnyomóik tüzhelyük elhagyására kényszerítve hontalanná tettek. *Hetenként vonatokkal szállítják a románok a demarkációs vonalon át az erdélyi kiutasítottakat, akiket családostól száműztek, mert minden kinzás és üldözés között is megőrizték az anyaországhoz való hűségüket és erről vármegyénként emlékiratot juttattak az ötös tanács elé.* Most Budapesten szövetséggé tömöltek és a művelt világ szemé elé tárják mindazokat a sebeket, melyeket lelkükön és kulturájukon a balkáni színvonalú oláhság kiméltetlen rombolása és tervszerű sanyargatása ütött. Hiába tette meg Bandholtz amerikai tábornok részrehajlatlan jelentéseit Párisban Magyarországnak a románok által való helyrehozhatatlan károkat okozott kifosztásáról, hiába hangzottak el a magyar nép érdekében az angol alsóházban az ellenzéki liberálisok interpellációjai, most is és állandóan egész tömeg Erdélyben elkövetett román atrocitásról érkezik hír, amelyek ellen hasztalan kér orvoslást egy boldogtalan, elárvult nemzet.

A napirenden lévő jogfosztások, a lealacsonyító botozás, a tulajdonjognak rendszeresen folytatott legkülönbözőbb megsértéseiből csak néhány szembe-tünőbbet sorolunk föl, hogy vázlatos, de azért hű képet adjunk olvasóinknak az ottani állapotokról.

A kolozsvári magyar tudományegyetemet és a nagyhirű „Karolina” klinikákat, mely egyedül az erdélyi magyar és székely nemzet kiváló kulturájának építménye volt s melynek 2600 hallgatója közül oláh anyanyelvű még 10 százalék sem akadt, fegyveres erőszakkal elkobozták, sőt még a homlokfalán lévő régi szobor alakokat sem kímélve, átromanizálták. Ezenkívül Erdély valamennyi magyar népiskoláját, valamint összes középfokú tanintézetét bezáratták. (Román kormányzótanácsi rendelet 15208—919. sz. rend.), elrekvirálva teljes berendezésével együtt az egyházak védelme alatt meghuzódó számos felekezeti iskola helyiségeit is s nem véve ki még az árvaházakat és a szereteházakat sem. Tanárokat állásuktól megfosztva, diákokat tömegesen a haditörvényszék elé hurcolva, nyitották meg a külföldi tudományos világ képviselőinek meghívása mellett a kolozsvári „román” egyetemet, melyeknek néma falai nem tudták — sajnos — oda kiáltani az ünnepeken részvevőknek, hogy az igaztalan uton szerzett kultúrvagyonból azokkal a kiűzött európai híru tudósokkal (köztük a brüsseli, londoni, berlini akademiák tiszteleti tagjaival), akik most Budapesten egy népfürdő épületében hirdetik további előadásait, kiköltözött onnan mindörökre a tudomány és a kultúra.

Erdély műemlékeit is barbár módon elpusztították. Ledöntötték Kossuthnak, a világtörténelmi emlékü kormányzónak, Széchenynek a legnagyobb magyarnak és az egykor Lengyelország szabadságáért is harcoló magyar tábornoknak, Bemnek marosvásárhelyi szobrát s Dávid Ferencnek az unitárius egyházat megalapító vértanu püspöknek síremlékét, valamint a kolozsvári Kárpátok Őre s a brassói „Ezredéves” emléket; Mátyás magyar királynak Európa 15. századbeli

legdicsebb uralkodójának lovasszobráról pedig alatiomos módon egyenként lopkodják le az ércfeliratu betűket.

A Serbescu tábornok és dr. Paclisanu belügyi főnök aláírásával megjelent rendelet alapján, még a társulati és a magán (tehát nemcsak a magyar állami) — muzeumok értéktárgyait és anyagát is zár alá vették és elkobozták. Majd a román cenzura főnöke az erőszakkal elvett kolozsvári Magyar Nemzeti Színház épületéből kiutasított nyári szinkörökben meghuzódó magyar társulat Sakespearei darabjainak előadását (Julius Cézárt és Co-

riolánust) tiltotta be, amit Rostand Sasfiókja és Sardou Fedorája is elszenvedett. Ugyan az a jeles férfiú, természetesen kormánya parancsából kicenzurázta Hamlet „Lenni, vagy nem lenni” kezdetű nagy monológiát is, azzal a megokolással, hogy mindezek a szindarabok nihilista propagandára izgatnak a magyarok között. A templomokból azonkívül eltiltották Gusztáv Adolf zsoldár énekét s Luther Márton himnuszát (Erős várunk nekünk az Isten), mely tények mind jellemző világot vetnek az erdélyi román hódítók civilizációjának emelkedett színvonalára.

Magyarország csütörtökön adja át válaszát a békekonferenciának.

Budapest, május 18. A keddi reggeli budapesti lapok keddre nagy szenzációt jósoltak. Azt, hogy a kormány deklarációt fog tenni a békeszerződés ügyében. Ezt a deklarációt a nemzetgyűlés keddi ülésére jósolták, azonban nem történt meg.

Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnök nyilatkozata szerint Magyarország hivatalos válaszána formásterü átadása előtt ilyen deklarációt nem is tehet a kormány. Erre tehát a legkorábban is csak a nemzetgyűlés pénteki ülésén kerülhet a sor, miután csütörtökön adják át válaszukat a békekonferenciának.

Összeköttetés Magyarország és Bajorország között.

München, május 18. Bajor gazdasági körök véleménye szerint Magyarország és Bajorország között a legközelebbi időben újra felveszik az összeköttetést. A tárgyalások Budapesten és Münchenben már folyamatban vannak. Kölcsönös csereüzletet szándékoznak létrehozni oly módon, hogy Magyarország kapna Bajorország megmaradt hadianyagából és ennek ellenében élelmiszert és nyersbőrt szállít Bajorországnak.

Az erdélyi szászok Magyarország mellett.

Bécs, május 18. A Deutsches Volksblatt egy erdélyi szász levelet közli, amely rámutat arra, hogy a szászok vezérei, Brandsch s a többiek terror alatt hódoltak be a románoknak. A románok nem tartották be ígéreteiket, amiket a szászoknak tettek.

Mindenütt felismerik, hogy a párisi béke csak papíros. Az erdélyi és délmagyarországi németek azon vannak, hogy Erdély és a Bánát autonómiát kapjon Magyarország keretén belül.

Kiknek van választójoga Debreczenben?

A választójogi rendelet.

A közelgő választásokra való tekintettel nem érdektelen tudni, kiknek van választói jogosultsága. A magyar kormány a nemzetgyűlési törvényhatósági és községi választójogot az 5985/1919. M. B. sz. rendeletben a következőképpen szabályozta:

1. §. Nemzetgyűlési választójoga van minden férfinak, aki legalább 6 év óta magyar állampolgár, ha legalább fél év óta ugyanabban a községben lakik vagy ott lakása van és életének huszonegyedik évét betöltötte. Ennek az életkornak betöltése előtt is választójoguk van azoknak, akik 1918. évi november hó 1 napja előtt legalább tizenkét hónapot teljesítettek.

Nemzetgyűlési választójoga van minden nőnek, aki legalább hat év óta magyar állampolgár, életének huszonegyedik évét betöltötte és bármely hazai előnyfelvételre ovisani tud, ha legalább fél év óta ugyanabban a községben lakik vagy ott lakása van.

Az előbbi bekezdésekben megkivánt félfévi egy helyben lakás megszakításának nem tekinthető, ha az állandó lakóhely elhagyása beigazolhatóan és rendkívüli viszonyok folytán történt. A félfévi egy helyben lakás kellékének a kimutatása alól a községvezetők általános felmentése van.

2. §. A nemzetgyűlés tagjává választható az, akitnek a választás időpontjában nemzetgyűlési választójoga van, ha életének harmincadik évét betöltötte.

3. §. Nem gyakorolhat választójogot a fegyveres erőnek, a csendőrségnek és a rendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja.

A választójogból ki van zárva:

1. aki politikai jogának gyakorlásától fel van függesztve;
2. a büntető vagy nyereség vágyból elkövetett vétség miatt büntető eljárás alatt áll vagy jogerősen el van ítélve;
3. aki közegélyből él;
4. aki gondnokság vagy csőd alatt áll, vagy a kiskorúsága meg van hosszabbítva;
5. aki üzleténél, vagy foglalkozásánál fogva erkölcsrendészeti ellenőrzés alatt áll.

4. §. Nem választható nemzetgyűlés tagjává, aki választójogot nem gyakorolhat, vagy a választójogból ki van zárva.

Nem választható továbbá az, aki

1. az 1879. L. t. c. 15. és 44. §-a, értelmében az országgyűlés tagja nem lehet;
2. a választási megelőző husz napon belül bármely törvényhatóságban, mint kormánybiztos vagy a főispáni teendők ellátásával is megbízott kormánybiztos helyettes (törvényhatósági kormánybiztos) volt;

3. aki a 2. pontban említett időben alispán, főszolgabíró, szolgabíró, törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú város polgármestere, rendőrfőkapitánya (főkapitány, kapitány, alkapitány) volt, abban a választókerületben, amely egészen vagy részben az illető törvényhatóság, járás vagy más területen fekszik.

5. §. A választójogot csak személyesen lehet gyakorolni.

Minden választónak csak egy szavazata van.

6. §. A nemzetgyűlési tagok választókerületenként közvetlenül választanak. Minden kerület egy képviselőt választ. A szavazás községenként (szavazókerületenként) titkosan történik.

7. §. A 1-5. §§-ok rendelkezései — kivéve 4. §. 2. bekezdésben foglalt rendelkezéseket — irányadók a törvényhatósági és községi választójogra is. A törvényhatósági bizottság és községi képviselő testület tagjai szintén titkos szavazással közvetlenül választanak. A szavazás községenként (területenként) történik.

A választási bejelentőlapokat mindazonáltal minden 24 éven felüli férfinak és nőnek ki kell adni. Hogy ezek közül kiknek lesz választói jogosultsága, azt a fent közölt rendelet alapján az összeíró biztosok állapítják meg. Ők készítik el a választói nevjegyzéket, a melyet 1. hó 24-én, 25-én, 26-án és 27-én az összeíró biztosok hivatalos helyiségében közzé kell tenni. A nevjegyzékek ellen mind saját személyét illetőleg, mind a nevjegyzékben történt bármely felvétel vagy kihagyás miatt a közzétételétől kezdve a választás napjáig a választókerület vezetői felelősek.

Területvédő Liga nagy ünnepe Debreczenben

Kik érkeznek a fővárosból?

A Területvédő Liga, amely az ország területi integritásának megvédelméért érdeklődik, fejti ki országos hazafias akcióit, a pünkösti ünnepeken Debreczenben is nagyszabású hazafias ünnepélyt rendez, mely egybe lesz kapcsolva az elszakított magyar területeken szülőddő magyar véreink segítésére szolgáló gyűjtéssel is.

A Liga elnöksége ma a következő távirati értesítést küldte debreceni megbizottainak az ünnepségre vonatkozólag:

A Területvédő Liga 30 tagú küldöttsége dr. Ajtay József ügyvezető elnök vezetésével 22-én, szombaton délután Debreczenbe érkezik.

A küldöttségben részt vesznek: dr. Szontagh Tamás, Okolicsányi László és dr. Karafiát Jenő al-elnökök, dr. Milotay István, dr. Neubauer Gyula, Bodor Aladár, dr. Csillény András és Czettler Jenő választmányi tagok, Kovács István államtitkár. A hazafias esztétien részt vesznek: Némethy Elia, Toronyi Gyula a m. kir. Operaház, Bakó László a Nemzeti Színház művésze.

Megbizottaink 19-én, szerdán előre mennek Debreczenbe és a részletes műsort magukkal viszik. Területvédő Liga.

A székely hadosztály.

A debreceni Székely Társaság fényes sikerű előadása.

Gazdag műsorral töltötte meg a Debreceni Székely Társaság 1. hó 17-én a harmadik propagandaelőadását. A vármegyeház dísztermét előkelő közönség töltötte meg.

Dr. Dárkó Jenő, egyetemi tanár elnöki bejelentője után a ref. tanítóképző intézet énekkara O. Áh Károly „Fohász” c. művét énekelte, Tóth János precíz vezetésével. — Ugy ez az énekcsám, valamint a „Mi a hazá” c. melodráma keretében énekelte kisebb darabok kifogástalansága az bizonyítja, hogy Tóth János nagy odaadással foglalkozik a ref. tanítóképző intézet énekkarával. Azután R. Kiss István egyetemi tanár, a Székely Társaság társelnöke tartotta meg igen érdekes és a történelmi valóságnak megfelelő előadást. Elővittatta előttünk a székely hadosztály egész szereplését a forradalom első napjaitól egészen a szomorú, de tisztességes fegyverletételig. Vázolta, hogy mily nehéz helyzete volt a székely hadosztálynak kezdettől fogva, mert fegyvert, felszerelést nem kapott és mindég úgy kezelték, mint megbízhatatlan, ellenforradalmi elemet. Ezen nehézségek dacára is a székely hadosztály megtartotta integritását, gységet és az egyedül alakult volt, mely a nemzeti eszme és Magyarország integritása mellett végig kitartott. Ez is pecsételte aztán meg a sorát, mert elől az oláhok, hátul-

ról a vörösek által megtámadva, 1919. április 29-én a fegyvert le kellett rakniok és azután Magyarország teljes megszállásának semmi akadályát nem volt.

Ábrányi Emil „Mi a hazá” c. költeménye következett, — melyet nagy hatás mellett szavalt dr. Dávid Géza, gyönyörű színezéssel és dítrói Puskás Irmuska kísért zongorán kifogástalanul. Közben a ref. tanítóképző énekkara énekelte az énekszámokat.

Utolsó szám volt a mult előadásról elmaradt vonósnégyes, melyet Nádasdy József, (I. hegedű) Jakucs István, (II. hegedű) Koltó Rezső, (mely hegedű) Galánfy György (gordonka) játszottak gyönyörűen és pompás összjátékkal.

A következő előadás május 21-én, d. u. 6 órakor lesz, melyen székely dalokat énekel a ref. lánynevelő intézet énekkara, előadást tart Tankó Béla egyetemi tanár Erdély kulturájáról. Népdalokat játszik Halmos Rezső, Kiss Béla zenekarának kíséretével.

Előadás után kisorsolás alá kerül 14 drb. gyönyörű festmény, melynek sorsjegyei Aszmann és Mentze úzleteiben előre vásárolhatók darabonként 10 koronáért. Kerjük a közönséget, hogy tekintettel a hazafias jótékony célra, sorsjegyeiket idejekorán kiváltani s iveskedjenek.

Kik lesznek a választási biztosok? A kir. tábla teljes ülése.

A nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 6516—1919. ME. számú kormányrendelet 1. §-a alapján a debreceni kir. ítélőtábla teljes ülése választási biztosokká és helyettes választási biztosokká a következő birákat jelölte ki:

1. **Derecskei választókerület.** Választási biztos Hubert Ottó debreceni kir. tszéki tanácselnök. Helyettes választási biztos Fürth Imre derecskei kir. járásbíró.

2. **Hajduböszörményi választókerület.** Választási biztos Árvay Geza hajduböszörményi kir. járásbíró. Helyettes választási biztos Csabay Antal hajduböszörményi kir. járásbíró.

3. **Hajdunánási választókerület.** Választási biztos Kelemen Ernő kuriai bírói c. és jell. felr. debreceni kir. ítélőtáblai bíró. Helyettes választási biztos Szabó Bertalan hajdunánási kir. járásbíró.

4. **Hajduszoboszlói választókerület.** Választási biztos dr. Matolay Gábor kuriai bírói c. és jell. feir. debreceni kir. ítélőtáblai bíró. Helyettes választási biztos Gailó Jenő dr. marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai bíró.

5. **Nádudvari választókerület.** Választási biztos Harsányi Gusztáv kuriai bírói c. és jell. feir. debreceni kir. ítélőtáblai bíró. Helyettes választási biztos Tikos Gyula püspökudányi kir. járásbíró.

6. **Nagykálói választókerület.** Választási biztos Szabó László itélőtáblai bírói c. és jell. feir. nyiregyházi kir. tszéki bíró. Helyettes választási biztos Fehér Kálmán nagykálói kir. járásbíró.

7. **Nyírbátori választókerület.**

Választási biztos Aimácssy László nyírbátori kir. járásbíró. Helyettes választási biztos Rózsa Lőrinc nyírbátori kir. járásbíró.

8. **Nyiregyházi választókerület.** Választási biztos Tóth Pál nyiregyházi kir. tszéki bíró. Helyettes választási biztos Thoroczka Gyula nyiregyházi kir. járásbíró.

9. **Mátészalkai választókerület.** Választási biztos Fekete Geza debreceni kir. ítélőtáblai bíró. Helyettes választási biztos Székely Sándor itélőtáblai bírói c. és jelleggel feir. nyiregyházi kir. tszéki bíró.

Debrecen sz. kir. város:

1. **I. Választókerület.** Választási biztos Czébel Gusztáv kuriai bírói c. és jell. feir. debreceni kir. ítélőtáblai bíró. Helyettes választási biztos Kondor Zsigmond itélőtáblai bírói c. és jell. feir. debreceni kir. tszéki bíró.

2. **II. Választókerület.** Választási biztos Kolbenhayer Kálmán kuriai bírói c. és jell. feir. debreceni kir. ítélőtáblai bíró. Helyettes választási biztos dr. Dávid István debreceni kir. tszéki bíró.

3. **III. Választókerület.** Választási biztos Kulín Imre debreceni kir. ítélőtáblai tanácselnök. Helyettes választási biztos Szoboszlay Sándor debreceni kir. ítélőtáblai bíró.

A Dégenfeldtéri sátrakat szétosziják rokkantoknak.

Juniusra befejezik a munkát.

A városi tanács tudvalevően felhatalmazta a rendőri iparügyosztályt az árusító sátrak berletének újabb rendezésére. Ennek a rendezésnek a főcélja az, hogy a hadi rokkantok minél nagyobb számban jussanak hozzá ilyen sátrakhoz. Az iparügyosztály most fogott hozzá a munkához s junius elsejére tervezi a befejezést.

A Dégenfeldt-terén levő sátrak közül csak a kávéfőzés és ételfőzés céljára szolgáló sátrakat hagyják meg úgy, ahogy van, a többi sátrat azonban kettéválasztják, — hogy a rokkantak igényeit kielégítsék. Természetesen még így sem lesz annyi sátor, hogy minden rokkantnak juthana, hiszen özönével fekszik az iparügyosztály előtt a rokkantok kéreime.

Ezzel az akcióval egyidejűleg a hurka- és pacalárusokat a Dégenfeldt-terén sátrakból át helyezik a Simonfi-utcai köröndre. A tej-, tejföl- és túróárusokat is át helyezik a Dégenfeldt-terén a Simonfi-utcai sátorba. Így egy csomóban lesznek a tej- és tejtermékárusok, a hurka- és pacalárusok a Simonfi-utcában.

Nemzetgyűlés.

Budapest, május 18. A nemzetgyűlés keddi ülését 11 órakor nyitotta meg Rakovszky elnök. Bejelentette, hogy a belügyminiszterrel átirat érkezett. Ennek felolvasása után a ház elrendelte, hogy a megszállás alól felszabadult területekben a választások irassanak ki.

Az ülés napirendjén a miniszterek felelősségrevonásáról szóló törvényjavaslat következett harmadszori olvasásban, aztán a főváros törvényhatósági bizottságának ujjalakítására vonatkozó, a pályafutókról, a kivitteli illetékről és a községvezetők kalmazottairól szóló törvényjavaslat következett.

Paker angol ezredes leleplezése Károlyiról.

London, május 18. Paker angol alezredes, volt budapesti angol katonai megbízott felhatalmazta a Londonban időző Pázmány Dénest, hogy nevében a következő nyilatkozatot publikálhassa:

Vyx francia alezredes és én 1919. március 20-án felmentünk Károlyi Mihályhoz és előtte a legfelsőbb tanács nevében kijelenttem, hogy surlódások elkerülése végett semleges zónát állapított meg. Vyx határozatlan kifejezte, hogy az új demarkációs vonal csak ideiglenes lesz és nem fog jogot adni a románoknak az entente által meghatározandó országhatárok kitolására. E nyilatkozatnál jelen volt Berinkey Dénes is. Másnap Károlyi olyan nyilatkozatot közölt a lapokban, hogy mi a végleges határokat állapítottuk meg és Károlyi ez ürügy alatt lemondott a hatalmat önként átadta a szovjetnácoknak.

Mi még március 21-én, hivatalos iratot intéztünk Károlyihoz, amelyben protestáltunk a dolognak ilyen beállítására ellen. Károlyi azonban nem hederített átiratunkra, hanem kiszolgáltatta az országot a bolsevikteknek.

Kommunista pörök.

Három szabadlábrahelyezés.

A proletár diktatura bukása után az ügyészség őrizetbe vette dr. Harsányi Imre debreceni rendőrkapitányt, akit a kommunisták annak idején vörösrészt parancsnoknak rendeltek ki. Dr. Harsányi Imre előbb Sátorajhajhelyen volt, majd Egerbe dirigálták. Ezért, amikor a Tiszántúli főlshabradult, a debreceni kir. ügyészség átadta dr. Harsányi Imré az egri törvényszéknek. Most arról értesülünk, hogy az egri igazságügyi hatóság szabadlábra helyezte dr. Harsányi Imrét, ami természetesen meg nem jeleníti ügyének végleges elintézését.

A debreceni törvényszék pedig H. Nagy Jenő, volt törvényszéki jegyzőt helyezte szabadlábra. H. Nagy Jenőt a vörös forradalmi törvényszék mellé osztották be annak idején a vörös diktátorok jegyzőnek. E szereplése miatt tetteit folyamatosan ellene az igazságügyi eljárás.

Értesülünk szerint ugyancsak szabadlábra helyeztetett Halasi bőszi örményi járásbíró, akit a vörösek a forradalmi törvényszékükhöz vettek igénybe. Ezek a szabadlábra helyezések — úgy tudjuk — nem jelentik egyben a szabadlábra helyezettek ügyének végleges elintézését.

Újruk folyamatosan van.

324—1920. kgysz.

Arverési hirdmény.

Debrecen sz. kir. város árvaszékének 5671—1920. évi. számú határozata folytán közhírré teszem, hogy a „Ditmár” kis-körmény tulajdonát kepező cirkusz üzlethez tartozó 2 nagy sátor körpönyva, ponyvák, sátor karók, egy óchós szekér, 2 drb. cinktányér, 2 drb. nagysegő stb. ingóságok, 1920. évi május hó 21-én, pénteken d. e. 11 órakor, Csapó-u. 13. szám alatti ház udvarán árverésen eladottnak.

Debrecen, 1920. évi május hó 17.
Kiss Kálmán
városi közigyám.

Életunt szobaleány.

Egy pohár marólugot ivott.

Kedden reggel negyed nyolckor Pataki Eszter szolgáló leány, aki a Dóci-intézetben van, lelkendezve futott be a rendőrség központi ügyeleti szolgálatához.

— Tessenek győnni! Megmérgezte magát Szűcs Mari!

Az ügyeletes rendőrtiszt kihallgatta Pataki Esztert, aki elmondta, hogy az életunt Szűcs Mária a Dóci-intézetben szolgált, — mint szobaleány. Kedden reggel megivott egy pohár marólugot.

A rendőrség megjelent a helyszínen, ahová ekkorára már megérkeztek a mentők s Szűcs Máriaat eszméletlenül szállították be a kórházba. A rendőrség nem hallgathatta ki. Életuntjának okáról senki sem tudott felvilágosítást adni. Mindössze csak annyit konstatálhatott a helyszínen megjelent rendőri közeg, hogy Szűcs Mária miután fölhajította a marólugot, a poharat földhöz vágta, mely darabokra tört.

Szűcs Mária sérülése súlyos. — Kedden délután a rendőrség megkísérelte kihallgatását.

Cáviratok.

Variák Apponyi beszédét.

Budapest, május 18. Politikai körök várakozással néznek Apponyi Albert gróf június 8-iki jászberényi beszéde elé, amelyben az egész politikai helyzet bírálását fogja adni és megjelöli a jövő politikai feladatokat.

Az új párt.

Budapest, május 18. Az új párt, amely a k. részvény nemzeti egyesülés pártjából és a kiszagda földművespártból kilépett képviselőkkel alakult az „egyeült keresztény nemzeti földműves és kiszagdapárt” nevet vette fel. Hétfőn este értekezletet tartottak, amelyen megválasztották a vez. tőseget. A vezetők: Gyömrői György, Fáy Gyula és Karafidh Jenő lettek.

Csukás Endre kiszagdapárti képviselő is bejelentette belépését az új pártba.

A díszidensek csoportjának egyik vezére a következőket mondta a párt jövődöbeli taktikájáról:

— A csoport együtt marad és egyelőre várakozó állásponton helyezkedik. A csoport élénk figyelemmel fogja kísérni a két kormányzó párt működését. A két párt közt felmerülő vitás kérdéseknél mindig érvényesíteni fogja befolyását és számbeli súlyát, amely jelentékenyen esik a mérleg serpenyőjébe. A vitás kérdések eldöntésénél azt a pártot fogjuk támogatni szavazatunkkal, amelyiknek az igazság van, minden pártérdekre való tekintet nélkül.

Az amerikai vendek Magyarországra integrálásáért.

Newyork, máj. 18. A Chicago környékén élő vend származású magyarok állástfoglaltak, hogy Magyarországot területi épségének biztosításában szívvel lélekel támogatják.

Kun Béla pereputtya.

Róma, május 18. Az Avanti c. lap írja, hogy Kun Bélának, a magyar szovjet fejenek felesége és leánya Olaszországba érkeztek.

A cseheknek nincs kenyérük.

Prága, máj. 18. A városi tanács a cseh fővárosban a kenyéradagot felére szállította le.

Az orosz bolsevikiek veresége.

London, május 18. Az angol lapok az orosz eseményekkel foglalkoznak és Odessza elestéről hasábokat írnak. Baku eleste és a török nacionalisták és szovjet Oroszország kooperációja is egészen háttérbe szorult a lenygel front eseményei folytán. — Románia is csatlakozni akar Lengyelországhoz az oroszok ellen.

A pápa a magyarokért

Budapest, május 18. X. Benodek pápa a magyar nép iránti jóindulatából 1.000.000 lírát küldött Csernoch János hercegprímásnak a nép segélyezésére.

Az Adria-kérdés.

Belgrad, május 18. Scialoja olasz külügyminiszter kijelentése szerint Jugoszlávia és Olaszország között az Adria-kérdésben pár héten belül létrejön a megegyezés.

Nitti új kormányt alakít.

Róma, máj. 18. Nitti, volt miniszterelnök újból megbízást kapott kormányalakításra.

Ujdonságok.

Dr. Kabay Kálmán hangversenye. Hétfőn este hangversenyzett dr. Kabay Kálmán a rom. katolikus főgimnázium dísztermében. Társadalmunk élőkölösége töltötte meg a termet s végig évezelt egy minden részletben pompásan sikerült, hatalmas művelézet: újító hangverseny estét. Dr. Kabayban sokat nyertünk, mióta mint előadó művészt élvezünk. Amennyi líral elmélyülést, érzelmi got a zene elővarázsol az em. eri szív világából, ott rezgett hűgödjén, Istentől adott művész csodás átérzésével, gondos, finom technikájával. Dvorzsák, Paganini, Grieg és Schumann klasszikus számaival szerzett most feledhetetlen zenei élvezetet hallgatóinak, Petőfinek Szep ember végén című rapadóitját, — saját megzenésítésében, a közönség lelkes ünnepe között adta ráadásaképen. Közreműködtek Pröhle Sándor prologgal, Bihary Gizella a Traviataból és a Parasztbecsületből adott elő sikerrel részleteket, dr. Széll Kálmán saját szerzeményű magyar fantáziájával s Liszt Nándor költeményének felolvasásával, kik mind sikerrel járuttak az est. nívójának az emeléséhez. (dr. i.)

E huny katoná. A rendőrség értesíti a hozzátartozókat, hogy Horváth László (apja Horváth István debreceni lakos), aki a körösi katonai járásparancsnokságnál volt beosztva, mint szakács, Budapestben, a 16. sz. katonakórházban meghalt. Temetése a Budapesti 1. sz. katonakórház-ból történt.

Mellbelőtte magát. László József, rendőrségi kézbesítő kedden reggel bejelentette a rendőrség központi ügyeletén, hogy 12 éves Imre nevű fia revolverből mellbelőtte magát hétfőn este 9 órakor. A fia sérülése súlyos. Az apa nem tudott felvilágosítást adni, hogy fia miért lött magára. A rendőrség a fogja hallgami a kórházban.

Só áruállítás. A közléltási hivatal értesíti a közönséget, hogy a rendkívüli fogyasztási igazolványok második 2. (második) számú szelvényére minden jegy után egy kg. só vásárolható kg.ként 8 koronáért annál a kereskedőnél, ahol a fogyasztást jegy elő van jegyezve. A kereskedőket pedig felhívja a hivatal, hogy utalványaik átvételére jelentkezni sziveskedjenek.

Kiknek kell benzín? Földművelésügyi m. kir. miniszter ur a helybeli mezőgazdasági üzemek részére motorbenzint utalt ki kg.ként 40 koronás árban. Felhívta azon érdekelt termelők, akik e benzínre igényt tartanak, hogy kiutalás iránti igényüket Csapó-u. 15. sz. a. lisztirodában legkésőbb f. hó 22-ig feltétlenül bejelenteni sziveskedjenek. Debrecen, 1920 május 17. — Közélelmezési ügyosztály.

Adomány. Grünbaum Pál részéről a népjóléti hivatalhoz jutott 22 koronát köszönettel nyugtázom; a fennmaradt 50 korona tebelyegezetlen pénzt hivatalunk pénztáránál átvenni. Debrecen város Népjóléti Hivatala.

Felakasztotta a feleségét.

Kecskemétről jelentik: A múlt év március havában Fülöp Gergely heilényházi lakos azt jelentette a rendőrségen, hogy a felesége felakasztotta magát. A kiszállított rendőri bizottság azonban megállapította, hogy büntény esete forog fenn. A gyilkossággal a férjet gyanúsították, akit leartóztattak s a bizonyítékok súlya alatt beismerte, hogy a feleségét ő akasztotta fel. Átkísérték a kir. ügyészség fogházába.

Merénylő cigány. Székesfehérvárról jelentik: Hétfőn, késő este egy cirkáló rendőri igazolásra szállított fel egy csevegő külsejű cigányt és be akarta kísérni a kapitányságra. A cigány a rendőr elől futasnak eredt, mire az üldözöbe vette. A menekülő hirtelen hátra fordult és revolveréből kétszer a rendőrré lött. A lövések szerencsére nem találtak, mire a rendőr támadójára vetette magát és megkötözve bezárolta a rendőrség fogházába. A merénylő cigányt átkísérték a statáriális bíróságnoz.

Szepessy Ferenc tánciskolájában a tanítás megkezdődött, a melyre állandóan lehet iratkozni Simonffy u. 1. c. II. em. A továbbképző tanfolyamban 22-én kezdődik a diszpaioitás tanítása. Külön órák vehetők az összes modern és magyar táncokból, bármely időben. Továbbá egyesületek, körök és iskolák részére alkalmi táncok tanítását vállalom, a legkönnyebb módszer mellett. — Tiszteknék, állami, városi tisztviselőknék szigoruan zártkörű csoport.

Felhívás kubikos munkásokhoz. A Hatósági Munkaközvetítő hivatal felhívja az összes munkanélküli kubikos munkásokat és mindazon munkanélküli munkásokat, kik kubikos munkát elvállalni akarnak, sürgősen, lehetőleg azonnal — jelentkezzenek a Hatósági Munkaközvetítő Hivatalnál, Miklós uca 23. sz. a., a hivatalos órák alatt 8-tól 2 óráig, hol részükre megfelelő alkalmazás biztosítva lesz. Debrecen, 1920 május 17. Debrecen város Munkaközvetítő Hivatala.

A Petöfi dalok régi tagjai s az ujjonnan belépők felkérésnek, hogy e hó 23-án, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor az Iparos tanonc iskola épületében (Csapó és Burgundia-ú. sarok) levő régi helyiségben megjelenni sziveskedjenek, a működés megkezdhetése céljából.

Tévedések elkerülése végett Végh Gyula szücs elösrangu és legnagyobb moly-kár elleni biztosító beakartározási vállalat, Piac u. 4. saját ház.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Partjának I. kerületi női pártirodája Péterfia 76. sz. (nőegyleti árvaház) alatt van. Hivatásos órák naponta délután 3-7-ig.

Legrosszabb nyakkendőit is újja alakítják, Péterfia 53. alatt, udvarban balra.

Jegyezzünk a Nemzeti Hiteltörvényt r.-t. részvényeiből, mert közgazdasági életünket, keresztény és nemzeti szellemben kell átalakítani, ha élni akarunk!

A homokkerti Ref. Olvasó Egylet tisztújító közgyűlése

E hó 16-án tartotta meg a homokkerti Ref. Olvasó egylet a tisztújító közgyűlést a tagok nagy érdeklődése mellett. Patay József elnök megnyitó beszédében fejtegette az egylet célját, amely a kultúra terjesztése mellett a két fogalomba csúszosodik ki: vallásosság és hazafiság.

A jegyzőkönyv hitelesítése után, Szilágyi József főjegyző olvasta fel az évi jelentést, amelyben az egylet 1919. évi működéséről és a kommunizmus elleni harcáról ad számot. Tudomásul vette a közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését, amely szerinti pénzügyi maradvány 3604 K 91 fillér volt.

Könyvtárnok jelentése után Patay József elnök maga és tisztársai nevében lemondott a korelnöknek ajánlotta Harsányi Gusztáv kurtai bíró, korjegyzőnk Erdős Károly theol. tanár. Harsányi Gusztáv korelnök dicsérettel emlékezett meg az egylet vezetőségéről, indítványozta, hogy a lemondott tisztikar választassék meg új I. Ennek folytán megválasztották egyhangulag.

Előnknek Patay József, h. elnöknek Ecsedy István, főjegyző: Szilágyi József, h. jegyző: Ujvári József, pénztáros: Tóth István, gazda: id. Kozma Lajos, könyvtáros: Kövér Gyula, h. könyvtáros: Széll Péter, elnök: Papp Mihály, zaslótartó: Kovács Gábor. Választófőt még 12 rendszer és 3 pótválasztmányi tag és 5 számvizsgáló - Több indítvány után tudomásul vette a közgyűlés a pünkösdi mulatság rendezését, amely iránt általános érdeklődés mutatkozik. Ezzel a gyűlés véget ért. K. Gy.

AFRÓ HIRDETÉSEK.

Ajánlat.

Öt száz koronát adok annak, aki a Bozzai-telepen vagy annak közelében egy szobás kis lakást talál. Ajánlatot a kiadóba kérek. (Sz.)

Gyermek fehémemelet, Apacsingek, Trikók, gummi pelemek, szalagok, jánosapok, szandálók, zoknik érkeztek dr. Hegedűsné gyermek divatházában, Simonffy-u. 2. 9947

Kiadó egy butorozott szoba a piac közelében két férfi részére. Cim a kiadóban. 9938

Hasas kocát elvállalok fele fejért, süldőt hízalásra, kis libát, nevelésre, érkekezhetai Dembinszki-u. 2. 905.

Ösv Czitrom Mórné hölgyfodrász elvállal jutányos árakban manikűrözésre, festésre, szépségápolásra berleleteket, modern hajmunkák készíthetők is eszközölteik, vágat és hullól hajak megvételnek, tanítványoktól vétetnek. 9961

Magános keresztyén urnához mennék főzőnőnek leányommal, ki szoba leányi teendőket végezne. Cim a kiadóban. 9967

Országos rendszerű 4 soros kaptárak elösrangu kicéltben kaphatók a Debreceni Mezőgazdasági Gépár Részvénytársaságnál 9956

Akadémia, kitűnő minőségű tisztá f. hó 20-tól kisebb-nagyobb mennyiségben beszerezhető dr. Dudászy Emil méhészetéből Cegléd-u. 7. 9903

120 koronától kezdve kaphatók gyönyörű gyermek ruháskák a legfinomabb kivitelű dr. Hegedűsné, gyermekdivatháznál Simonffy 2. 9948

Nagy fizet belviség átadó Hunyady-u. 13. 9930

Kiadó üzlethelyiség a kereskedelmi és iparkamara székében a Verböczy-utcai oldalon. Érkekezhetni a kamara számvevőjénél. 9977

Rencserek, diványok, madracok és mindenféle lártitos munkák átdolgozása legújabb nyosabban készílnék Debrecenszky István kárpitosnál. Egy tanuló fizetéssel felvétetik, Hárkó 1. 9905

Eloszerélnem szoba, konyhá lakószobát egy szobáért Bethlen-u. 20. 9955

Színház.

Vig-színház.

Csüförtök, Szerelem vására, amerikai történet, bemutató. Péntek, Szerelem vádja.

Sláger bemutató a Vigszínházban. Nagyszabású bemutatója lesz csüförtökön a Vigszínháznak. A Szerelem vására amerikai történet, mely az utóbbi idők leg-szenzációsabb ujdonsága, csüförtökön kerül bemutatásra. A Vigszínházban ezzel kezdődnek meg a rendszeres előadások. Laviniát csüförtökön és pénteken T. Simkó Gizl, szombat és vasárnap Kovács Lulu játsszák. Jegylovétel a Vigszínház pénztáránál.

Iglói diákok, Farkas Imre bájos énekes vigjátéka pünkösdi hétfőjén kerül színre a Vigszínházban elsörendű szereposztással.

Bihari Ákos bucsu estéje. Május 25-én, kedden tartja meg Bihari Ákos, a debreceni közönség kedvence bucsuestélyét a Csokonai színházban. A szeretett művész gazdag és változatos műsört állított össze csupa értékes és művészi számokból, melyet egytől-egyig 6 maga ad elő. Az est iránt elképzelhetően nagy az érdeklődés. Jegyek a mai naptól kezdve a Csokonai színház pénztáránál előre válthatók.

Sport.

A középiskolai verseny lebonyolítása ma délután fél 4 órakor kezdődik a DTE pályán. A förel és ref. tanítóképző intézet tanulójának football mérkőzésével. Ülhely 2 korona, állóhely 1 korona.

Most érkezett árúk!

Szilva lekvár	Ruhafesték
Borkő	Tűnső
Keményítő	Porfesték minden színben
Gyula	Pírnetáz valódi
Hamuzsír	Budai föld
Vaspor	Nafitán
Nafitán	Hegykréta
Kiömész	Kiömész
Kékítő	Enyv

legelőszobb beszerzési forrása
Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

Tisztán kezelt liba és kacsa húsa peccsenének való bőrös húsa, máj, tepertő, zsír, liba bőr és haj, valamint egész liba is a mai naptól kezdve beszerezhető, Weinbergernél a Simonffy-utcai bérházba az Ipar-testülettel szemben. 9964

5 szobás földcai lakószoba, télen-nyáron lakható kert lakással elcserelem. Cim a kiadóhivatalban 9975

Nemzet órákat adok hához is jóvők, Arany János-u. 42. 9962

Gépész mindengazdasági géphezért csépléshez vagy bármely más állásba ajánlkozok. Horváth P. Rákóczi-u. 67. *

Kereslet.

Aranyat azüstöt, briliánsat, zálogcédulákat vess, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Burgundia-utca 9. 1

Olmot kerestünk megvételre. Cim a kiadóhivatalban. *

Sürgősen keresek kerti lakást konyhakerttel legkésőbb májusra. Cim a kiadóban. *

Bejáró dadát keresek. Ertekezni lehet délután Csillag-utca 34 sz. alatt. 9930

Szösses italok eladásához fix fizetéssel és jutalékkal utazó ügynököt keresünk. Cim a kiadóhivatalban. 9933

Mindenes asszony vagy leány azonnali felvétetik könyvvel vagy igazolvánnyal, Darabos-utca 26. 9999

Női haj hulladékok veszek, - hajmunkát ocsón elvállalok. Női fodrász terem, Hatvan-u. 16. 9832

Rokkant pénzbeszedői állást keresek óvadékkal vagy portál állást. Ajánlatot Teleki-u. 48 sz., 2 ajtó. 9950

Mindenes bejárónót keresek azonnala. Egyháztér 11. kerestéptől el. 9952

Elveszett fekete ezüst kupakos pipa megtaláló nagy jutalomba részesül a Színházi Bodegában. 9951

Házmester felvétetik. Ert kezni lehet Kardos László üzletében Kossuth-u. 9. 9937

Két ügyes dolgos bejáró takarítóné felvétetik. Royal szálloda, emelet. 9943

Keresek azonnali beépésre lehetőleg gyermektelen házmekest. Jelentkezni lehet délután 2-3. Arany János utca 31. 9945

Ölmiró intelligens, kisebb munkára felvétetik. Timár-utca 11. Tóth. 9935

Szobaleány tisztességes, ügyes, azonnali beépítés. Kossuth-u. 7 sz., I. em. utcai lakás. 9980

Elveszett vagy befogtak egy voros és egy fehér fekete-fa kum gvar begyes g lomo. Beszélhet s meg aladó vagy utba gaztító 50 korona jutalomba része ü. - Parsirta-utca 42. 9957

Hamisfogakat töröttet is veszek!

Tamas A. József kir. here.-u 10

Boroshordókat srófos káposztás kádatok állandóan vesz a Bádó Györfly hordógyár, Nap 4 9968

Ápolónóket, takarítónót és fűlöt felvessz a Városi közkórház. 9973

Gyógyszertárba takarító leány felvétetik. Hatvan-u. 70. Sas' gyógyszeriár. 9966

Elveszett Bádógos-utcaól Csapó-utca, Burgundia, Domb-u. Klyó-utcai utvonalon nagy zöld pénzárca pénzzel, kulcsokkal, bejelentő-lappal és segély cédulával. Megtalálót kérem juttassa a Rendőrséghez. 9981

Bejáró főzőnő felvétetik. Varga-utca 26. 9955

Társ kerestetik fűszer és élelmiszer üzlethez. Cim a kiadóban. 9963

Két szolid hivatalnok leány csinos butorozott lakást keres. Cim a kiadóban. 9978.

Menekült nagyváradi jogszigorító ügyvédi teendőkhöz és gépirsban jártas, irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 9954

Kifutó felvétetik a gyermek divatházba, Simonffy 2. 9949

Eladás.

Álló fróasztal, testékes hordó eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Gáz és petroleum lámpák, - igen szép sárgaréz eladó, Adler, Hatvan-u. 13. - 9933

Két hizott serics eladó, Darabos-u. 22. 9701

Tafi seiyem, sötétkék 5 m. eladó, Simonffy-u. 55. - 9928

Uj tenisz öltöny, osztergályozott függönytartók és ócska ablakok eladók. Csapókert, Klapka-utca 44. szám. 9932

Függöny, ágytakaró, szép, finom eladó. Adler, Hatvan-u. 19. 9931

Vászon több méter eladó. Adler, Hatvan-utca 13. 9932

Antique ezüst és porcellán, olajfestmény eladó Hunyadi-utca 19. I. emelet. 9931

Eladó konyhaszekrény, asztal, stélási, konyhának alkalmas vaslemez, fotelek, butorok villanylámpák. Egyház-tér 3 9909

Eladó egy gépkapa, fél, használt. Baros-utca 4. szám. 9619

Eladó Vargakert, K. Tóth-utca 28. sz. ház. Ertekezhetni K. Tóth-utca 15. 9953

Egy bicikli gummi, belső eladó. Renos Kossuth 4. szám fodrász. 9976

Eladó férfi gummi kabát, kitűnő koncert zongora, férfi öltönyök, egy szalon asztal, manguló és ruhafecserő, női bluzok és aljak, elegáns utcai női ruhák, 41-es férfi uj cipő, 3 lepedő, hímzett ágyszutak. Kossuth-u. 23. Déltán. 9942

Brillians, aranyóra, gyöngyóra, rubinos medallion, többféle ékszer eladó. Hunyadi-utca 17. I. emelet. 9936

Egy 4 éves jó fejős tehén eladó. Zöldfa-utca 14-a. 9970

Eladó férfi szoba garnitúra. Török Bálint-utca 18. földszint, d. e. 9-2 óráig. 9971

Homok- utca 120. szám alatt egy jó ígás szekér eladó. 9969

Földbirtok eladó épületekkel, 250 holdas, fekete és barna homok eladó egészben vagy 50 holdas parcelláként is. Ezenkívül eladó egy 150 holdas rostermő homokbirtok épülettel 20-30 holdanként is. Mezőgazdasági szakiroda Csapó-u. 19. karszeriépület. 9837

Zongora jó karban levő eladó. Cim a kiadóban. 9974

Eladó 3 darab 4 hónapos malac és egy 6 hónapos, 1 darab 1 éves disznó és 1 hasas koca. Bőtvény-u. 79. 9972

Eladó szőlő permeterzőgép. - Nvontató u. 12. 9958

Eladó egy magyar női melényke (brusli) fehér plüssből, aranyszinórással, osipke ujjakkal és hozzá pártá is. Egy férfi Ferenc József kabát melényvel. Bőtvény-utca 7. szám, délelőtti órákban. 9960

Eladó 4 és fél Hp. cséplő garnitúra teljesen jó karban és felszereléssel, 6 Hp. cséplő felszereléssel Honvédtemető-utca 31. 9944

Szalon garnitúra, konyvaszekrény, dohányzó asztal eladó. Szepessyánál, Verböczy 1. 9721

Eladó egy új női Singer varrógép. Virág-utca 3. 9989

Eladó téglá harminczter, ablakok, ajtók, rolók. Namzser-utca 6. sz. 9941

Eladó egy új szoba butor, két ág, két szifon, két éjjeli szekrény, egy ebédlő szekrény. Csemata 12. 9949

Eladó háló, ebédlő, férfi szoba, szőnyegek, függönyök és mindenféle olcsó butorok. József kir. herceg-utca 20. sz. 9903

Vadászpuskák: egy 12 cal. Snuer féle, egy 12 cal. fia, damas, egy 16 cal. Pieper féle, valamint egy kitűnő használt bicikli eladó. Ertekezhetni Simonffy-ut 85. szám alatt. 9985